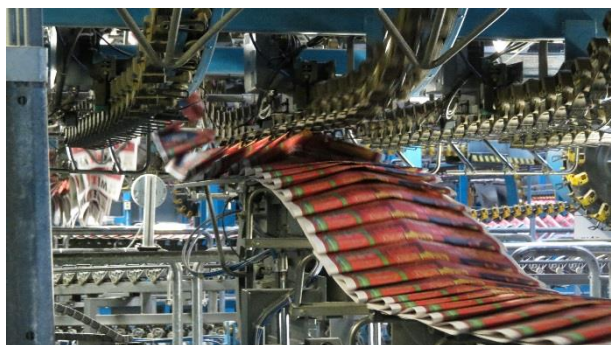

GP-tryckeriet i Backa

Den 6 november 2015 var vi tio medlemmar som gjorde ett mycket uppskattat studiebesök på GP-tryckeriet i Backa. Vi blev hjärtligt välkomnade av Benke Larsson, chef och anställd inom företaget sedan 1974. Eftersom han kunde det mesta om företaget och produktionen, och eftersom vi var en frågvis grupp, blev det en spännande guidning som tog hela tre timmar och slutade långt efter att våra magar börjat ropa efter lunch.

GP-tryckeriet heter sedan 2005 V-tab AB och hette dessförinnan Företaget Västsvenskt Tryckeri AB (VTAB). Företaget har idag sju tryckerier runt om i regionen. I Backa trycks både dagstidningar och magasin och man trycker dessutom mycket direktreklam på dagtid, åt Coop, ICA, Ö&B m.m.

Tryckeriet i Backa läggs ner från och med mars 2016 och verksamheten flyttas till Landvetter, där man bygger ut befintligt tryckeri med 3000 m². Man kommer att flytta maskiner från andra anläggningar till Landvetter och även göra en del nyinvesteringar, men maskinparken i Backa har så många år på nacken att den troligtvis kommer att gå till skrotet. Därför kändes det extra angeläget för oss att få vandra runt i produktionen och få en ordentlig genomgång av hur det går till i Backa när en tidning trycks. Vi fick se lager, tryckplåtstillverkning, tryckning, vikning, skärning, stiftning, paketering och tryckeriet för löpsedlar.

Teknikutvecklingen har varit mycket stora de senaste decennierna. När Benke började hade man sätter och tog fram gjutplåtar i bly för varje sida. Man övergick sedan till tryckplåtar i plast och nu körs tryckningen helt i offset, vilket innebär att plåten avger färg på en gummiduk som i sin tur trycker på pappret. Plåten är därför rättvänd istället för baklänges som tidigare.

Man trycker med fyra tryckplåtar, en per färg (CMYK). Tryckhastigheten uppgår till 10 m/s, vilket innebär 36 km/h. Man har fyra tryckpressar med fem tryckverk i varje. Allt spelar roll för att trycket ska bli perfekt och de som arbetar i tryckeriet tar

ständigt ut tidningsprover och gör minimala justeringar för bästa kvalitet. Tryckerilokalerna måste hålla 60 procent luftfuktighet och färgkvaliteten, passningen och tidningspappret måste hålla en exakt kvalitet för bästa resultat. Om någon till exempel glömmet porten öppen på vintern märks det direkt på trycket att luftfuktigheten sjunker.

Tryckeriet ligger inom företaget väldigt långt fram i miljöarbetet, något bland annat Benke själv arbetat med. Deras tryckfärg är mindre giftig än det diskmedel vi använder hemma. Färgen kommer från Trelleborg med tankbil, men numer har man stora färgtankar på plats så leveranserna kommer bara någon gång i månaden för att spara transporter. Papper köper man från olika ställen, bland annat SCA, Holmen och Stora-Enso.

Trådrullen med stiftråd byts manuellt. Eftersom det är två rullar så kan en ta slut. Under tiden den rullen byts hinner alltid några tidningar få ett stift mindre men sen blir det två igen. Iläggningsen av bilagor sker också halvmanuellt och det är därför det ibland kan bli fel så att man får två eller till och med tre likadana bilagor i tidningen. Benke brukar skämta om att alla prenumeranter borde få en guidning i tryckeriet. Då skulle de slippa många av de frågor som nu kommer från bekymrade prenumeranter runt om i regionen varje gång något sådant händer.

Bland mycket annat fick vi också lära oss att GP fortfarande trycks i tre upplagor. De som ska långt trycks 23.00, sedan trycks de som ska ganska långt och sist trycks de som ska till Göteborg och Mölndal. Ibland är det stora skillnader mellan upplagorna och ibland nästan ingen alls. Om det är första, andra eller tredje-upplagan markeras med en, två eller tre diskreta prickar på tidningsryggen.

Vi vill passa på och framföra ett stort tack från föreningen till Benke som var en så engagerad och kunnig guide som tog sig all denna tid för oss!

Text och foto: Ida Dicksson